

**H2 – SZÖVEGÉRTÉSI KÉPESSÉGEK MÉRÉSI LEHETŐSÉGEI
5–8. OSZTÁLYBAN**

Elnök: *Pintér Henriett*
Pető András Főiskola

Opponens: *Józsa Krisztián*
SZTE Neveléstudományi Intézet

Szimpózium-előadások

Az absztrakció megjelenésének vizsgálata a költői eszközök értelmezésében nyolcadik osztályos tanulók körében

Resli Mirjam
Pető András Főiskola

Az iskolai és az iskolán kívüli tudás hatásának vizsgálata nyolcadik osztályosok körében

Vajdáné Kondor Csilla, Pintér Henriett
Pető András Főiskola

A szövegértés hatása a matematikai szöveges feladatok megoldására ötödik osztályosok körében

Nagy Anna
Pető András Főiskola

Matematikai szöveges feladatok megoldásának stratégiái hetedik osztályos mozgás-sérült tanulók körében

Juhász Mónika, Pintér Henriett
Pető András Főiskola

H2

SZIMPÓZIUM-ÖSSZEFOGLALÓ

A közoktatásban elvárás a tantárgyi tudás folyamatos újraértékelése; a tudás elsajátításában felértékelődött a pszichológiai tényezők szerepe. A Nemzeti alaptanterv (2012) magyar nyelv és irodalom tantárgy közműveltségi tartalmain belül megjelenik a szövegek értelmezéséhez illeszkedően az absztrakciót igénylő klasszikus költői képek mellett a popzene új költészetének megértése és értelmezése is. Lényeges továbbá a szövegértő olvasás kiterjesztése más tantárgyi tudás elsajátításában, így a matematikában is. Ennek fejlesztéséhez olvasási stratégiák is szükségesek. A közoktatásban tanulók körében a tudásszintmérő felméréseknek a „...legfontosabb hozama, hogy rendszeresen megmutatja, milyen mértékű különbségek vannak az iskolarendszerben.” (Csapó, 2002). Az 5–8. osztályosok körében végzett eddigi kutatásokban kevésbé vannak jelen olyan vizsgálatok, amelyek a szövegértést – tanítási óra keretei között zajló folyamatban – a tanulásra ható eredményessége szempontjából mérték fel. Nincs tudomásunk a Nemzeti alaptanterv (2012) közműveltségi tartalmából kiinduló olyan kutatásokról, amelyek a szövegértést és a szövegértelmezést nemcsak az anyanyelvfejlesztés kontextusában vizsgálták, hanem más tantárgyak összefüggésében, illetve az informális tudáshoz kapcsolódóan. Az általunk végzett kismintás mérések elsősorban próbaméréseknek tekinthetők, mivel eddig először alkalmaztuk a mérőeszközünket. Elsősorban abból a célból történtek a vizsgálatok, hogy megkíséreljük az 5–8. osztályosok körében a szövegértés tantárgyközi alkalmazhatóságát igazolni, illetve olyan méréseket elvégezni, amelyek segítségével feltárhatók olyan összefüggések, amelyek a tanítási órákon, osztálytermi körülmények között a tudás elsajátítását befolyásolhatják. A szimpóziум olyan keresztmetszeti kutatásokat mutat be, amelyek több szempontból vizsgálták az 5–8. osztályosok szövegértését és -értelmezését a matematika, az irodalom, valamint a tanulók formális tudásának összefüggésében, többségi iskolában tanulók és ép értelmű, mozgássérült tanulók körében. A költői képek felismerésére és értelmezésére vonatkozóan született kvalitatív vizsgálat, ami az absztrakció jeleinek feltárással is próbálkozott. Az iskolai és az iskolán kívüli tudás tanórai alkalmazhatósága eredményes lehet, ugyanakkor az iskolai és az iskolán kívüli tudás írott szövegekben való megjelenítése még nehéznek bizonyuló feladat, ugyanis kevés tudáselemet jelenítenek meg a tanulók. A matematikai szöveges feladatok előzetes értelmezésének hatását a jelen vizsgálatban nem lehetett bizonyítani a matematikai feladatban elért teljesítményekben, viszont további lehetőségek rejlenek ennek kutatásában. A feladatmegoldási stratégiák használatának felmérésére irányuló vizsgálat a stratégiahasználat és a szövegértés közötti összefüggést igyekezett feltárni. Óvatos következtetéseket megengedő eredményeink alapján az rajzolódott ki, hogy a tanulók iskolai tudása továbbra is elszigetelt, tudásukat nehezen alkalmazzák más tantárgyakban.